

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-05-23
Besvaras senast
2024-06-13

Till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2023/24:783 Demokrati- och rättighetsfrågor i norra Sverige

Med anledning av det pågående arbetet i utredningen om jakt och fiske och den del av uppdraget som handlar om att ”utreda inom vilka delar av statligt ägd mark som samebyar har ensamrätt i för-hållande till staten” aktualiseras frågor om demokrati, rättsstatens principer och hänsyn till urfolk och ursprungsfolk.

Den nuvarande svenska urfolkspolitiken vilar i dag på politiska grunder och riktlinjer som formades under 1800-talet. Sedan dess har mycket kunskap tillkommit genom forskning – inte minst inom historia, geografi, arkeologi, molekylärgenetik och arkeogenetik. En helt ny kunskapsunderstödd beskrivning av den tidiga invandringen och etableringen av folk, kulturer och näringar i Sverige, norra Skandinavien och Norden växer nu fram. Den uppdaterade synen på och kunskapen om den tidiga invandringen till Sverige återspeglas dock inte i den nationella politiken.

Utredningen *Jakt och fiske i renbetesland* tar exempelvis utgångspunkt i ett föråldrat synsätt som rimmar mycket illa med dagens forskning och kunskap om Sveriges urbefolkning. Likväl föreslås långtgående förändringar vad gäller demokrati, rättsstatens principer och hänsynstaganden till urfolk och ursprungsfolk.

Dessa förändringar berör flera kulturkretsar och stora folkgrupper i norra Sverige, liksom intressen vad gäller nyttjande av mark, vatten och resurser. Här kan nämnas kväner/lantalaiset och tornedalingarna på Nordkalotten, ursprungsskandinaver i hela norra Sverige men även samer som har hamnat utanför renskötsel. Samtliga dessa gruppers kulturarv, status och politiska legitimitet står nu på spel. Samtidigt utmanas allmänhetens tillgång till jakt och fiske samt de lokala samhällenas beroende av markresurserna för en hållbar utveckling.

Att endast ta hänsyn till samer och rennäring på det sätt som framgår av Renmarkskommittén (N 2021:22) och därmed ytterligare stärka samernas ställning på den övriga befolkningens bekostnad bör knappast vara förenligt med rättsstatens principer.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande tre frågor till landsbygdsminister Peter Kullgren:

1. Har ministern tagit del av och beaktat den nya kunskap som har tillkommit genom forskning inom historia, geografi, arkeologi, molekylärgenetik och arkeogenetik som beskrivs ovan?
2. Varför återspeglas inte den nya kunskap som beskrivs ovan i utvecklingen av den nationella politiken för norra Sverige i det fall ministern har tagit del av forskningen inom detta område?
3. Hur avser ministern att agera för att också ta hänsyn till samtliga berörda folk, kulturer och näringar i norra Sverige i det fortsatta arbetet?

.....
Elsa Widding (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch